

Three Holy Fools

A Chassidic reading of a Talmudic passage

מדרש תנחומה ספר במדבר פרשת נשא, ט"ז: אמר רבי שמואל בר נחמן, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, נתאוה שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים.

Midrash Tanhuma, Numbers, Naso, 16: Rabbi Samuel son of Nahman said: When the Holy Blessed One created the world, He longed that there be a dwelling for Him in the lower [levels] just as there is in the upper [levels].

תלמוד בבלי, כתובות יז, א. אמרו עליו על רבי יהודה בר אילעאי שהיה נוטל בד של הדס ומרקד לפני הכלה ואומר כלה נאה וחסודה רב שמואל בר רב יצחק מרקד אתלת א"ר זירא קא מכסיף לן סבא כי נח נפשיה איפסיק עמודא דנורא בין דידיה לכולי עלמא וגמירי דלא אפסיק עמודא דנורא אלא אי לחד בדרא אי לתרי בדרא א"ר זירא אהנייה ליה שוטייה לסבא ואמרי לה שטותיה לסבא ואמרי לה שיטתיה לסבא.

רש"י: אתלת – שלש בדין זורק אחת ומקבל אחת. **מכסיף לן סבא** – שמזלזל בכבוד תלמידי חכמים ונוהג קלות ראש בעצמו. **שוטייה** – שוט של הדס שהיה מרקד בו. **שטותיה** – שהיה מתנהג כשוטה. **שיטתיה** – שיטתו ומנהגו.

From the Babylonian Talmud, Ketubbot, 17a [with Rashi's commentary]

1. They said about Rabbi Judah son of Ila'i (mid to late 2nd century CE) that he would take a myrtle branch and dance before the bride, and say, 'Pleasant and gracious bride!'

2. Rabbi Samuel son of Rabbi Isaac (3rd – 4th centuries CE) would dance with three [Rashi: *three myrtle branches; he would throw one and catch another* (that is, he would juggle them)].

2.1. Rabbi Zera said, 'The old man / grandfather [that is, Rabbi Samuel] is embarrassing us' [Rashi: *for he is cheapening the honour of scholars, conducting himself with light-headedness*].

2.2. When [Rabbi Samuel son of Rabbi Isaac] died, a pillar of fire intervened between him and everyone else. (Now, we have learnt that a pillar of fire intervenes only in the case of one or two people in a generation.)

2.2.1. Rabbi Zera said, 'This branch (= *shōṭ*) [Rashi: *the myrtle branch with which he would dance*] is beneficial for the old man';

2.2.2. but some said that [the statement] was, 'This foolishness (= *shaṭut*) [Rashi: *that he would conduct himself as a fool*] is beneficial for the old man';

2.2.3. and others say that [the statement] was, 'This way of thinking (= *shīṭa*) [Rashi: *his way of thinking and conducting himself*] is beneficial for the old man'.

